KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.503/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 2 februari 2004 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid", heeft op 19 februari 2004 het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het Vlaamse Gewest te machtigen om, onder de in het ontwerp bepaalde voorwaarden, te participeren in drie investeringsmaatschappijen waarvan het statuut thans wordt geregeld bij het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen. Deze investeringsmaatschappijen worden voortaan gekwalificeerd als privaatrechtelijk vormgegeven zelfstandige extern verzelfstandigde agentschappen in de zin van artikel 29 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (hierna : het kaderdecreet). Het deelnemen in elk van de betrokken investeringsmaatschappijen is onderworpen aan de voorwaarde dat het Vlaamse Gewest over elk van die maatschappijen de rechtstreekse vennootschapsrechtelijke controle blijft voeren (artikel 3, § 1, tweede lid).

Het ontworpen decreet bepaalt de bevoegdheid, de taken en het maatschappelijk doel van de onderscheiden investeringsmaatschappijen (artikelen 4 tot 6) en voorziet in het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en die maatschappijen (artikel 7). Tot slot wordt aan de Vlaamse regering een coördinatieopdracht verleend (artikel 8), en bevat het ontwerp een opheffingsbepaling (artikel 9) en een bepaling betreffende de inwerkingtreding (artikel 10).

BEVOEGDHEID

De bevoegdheidsrechtelijke grondslag van het ontworpen decreet is gelegen in de gecombineerde bepalingen van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, en artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Krachtens de eerstgenoemde bepaling zijn de gewesten bevoegd voor het economisch beleid, terwijl de gemeenschappen en de gewesten krachtens het voornoemde artikel 9 worden gemachtigd om, met betrekking tot de aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten of kapitaalparticipaties te nemen.

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, heeft opgemerkt in zijn advies 33.992/3 van 5 november 2002 over het ontwerp dat geleid heeft tot het kaderdecreet, dienen bepalingen die ertoe strekken instellingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, te worden getoetst aan het voorschrift van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 [(1)]. Luidens die bepaling moet het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van die bijzondere wet, de "oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" van de beoogde instelling regelen.

De ontworpen bepalingen lijken, daargelaten het voorbehoud dat met betrekking tot het toezicht op het agentschap moet worden gemaakt, de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet te kunnen doorstaan. De in dat artikel bedoelde aangelegenheden worden immers door de decreetgever geregeld, deels in het kaderdecreet, deels in het ontworpen decreet, deels doordat de decreetgever, in artikel 29, eerste lid, van het kaderdecreet, heeft bepaald dat de dwingende regels van het private vennootschaps- of verenigingsrecht van toepassing zijn op de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

Wat het toezicht betreft, kan worden verwezen naar de controle die op de vennootschap wordt uitgeoefend op grond van de toepasselijke vennootschapsrechtelijke bepalingen, met name door de algemene vergadering van de aandeelhouders waarin het

---

(1) *Parl. St.* Vl. Parl. 2002-2003, nr. 1612/1, (85) 90-91.

Vlaamse Gewest een overheersende positie dient te hebben [2], en naar het gegeven dat tussen elk van investeringsmaatschappijen en het Vlaamse Gewest een samenwerkingsovereenkomst, bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet moet worden gesloten, die aan het Vlaams Parlement moet worden medegedeeld [3].

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Gelet op de opmerking bij artikel 5, dient in artikel 1 te worden geschreven "Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid".

Artikel 4

Er moet worden gespecificeerd waaruit de bijzondere opdrachten kunnen bestaan die de Vlaamse regering krachtens artikel 4, § 2, eerste lid, 2°, aan de Limburgse Reconversiemaatschappij kan toekennen.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van de in artikel 5, § 2, eerste lid, 4°, bedoelde opdrachten.

---

(2) Het gaat evenwel om een toezicht uitgeoefend door een vennootschapsorgaan op andere organen van de vennootschap, en niet om een toezicht uitgeoefend door de Vlaamse regering op de vennootschap of op de organen ervan.

(3) Zie in dit verband evenwel het voorbehoud dat de Raad van State, afdeling wetgeving, in het advies 33.992/3 heeft gemaakt (l.c., 94). Indien in de met het agentschap te sluiten samenwerkingsovereenkomst essentiële elementen van het toezicht op het agentschap zouden worden geregeld, rijst bovendien de vraag of zulks verenigbaar is met het in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vervatte legaliteitsbeginsel, dat naar het oordeel van het Arbitragehof, zelfs een element vormt van de aan de gemeenschappen en de gewesten toegekende bevoegdheid (zie Arbitragehof, nr. 24/98, 10 maart 1998, B.5.1; Arbitragehof, nr. 75/2001, 31 mei 2001, B.10 en B.11).

Artikel 5

Gelet op het gegeven dat elk van de investeringsmaatschappijen dient te behoren tot een homogeen beleidsdomein (artikel 3, § 4, van het ontwerp en artikel 3, tweede lid, van het kaderdecreet), kan de Participatiemaatschappij Vlaanderen niet worden gemachtigd om gelijk welk initiatief of project met het oog op de realisatie van publiek-private samenwerking, in gelijk welk bevoegdheidsdomein, op te zetten.

Artikel 5, § 2, eerste lid, 3°, dient derhalve te vervallen of te worden herwerkt.

Artikel 8

1. In artikel 8, § 1, eerste lid, dienen de woorden "betreffende de investeringsmaatschappijen" te vervallen.

2. Artikel 8, § 2, tweede lid, redigere men als volgt :

"De coördinatie treedt pas in werking nadat zij bij decreet is bekrachtigd".

Hoofdstuk VI

Aangezien bij artikel 9, het enige artikel van hoofdstuk VI, enkel het decreet van 13 juli 1994 wordt opgeheven, schrijve men in het opschrift van artikel 9 "Opheffingsbepaling" in plaats van "Opheffingsbepalingen".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME